

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Peilbesluit De Branden Nummer: Bestuursstukken\3510	Agendapunt: 5
---	----------------------

DB: Ja 11-1-2022	BPL: Nee	FAZ: Nee	VVSW: Ja 26-1-2022	AB: Ja 9-2-2022
----------------------------	-----------------	-----------------	------------------------------	---------------------------

Opsteller: Niels Versluis, 0598-693469 Veiligheid en Voldoende Water	Opdrachtgever: Jan van der Laan	Portefeuillehouder: Tjip Douwstra
---	---	---

Ondersteuning van de afdeling: ☒ Technisch ☐ Juridisch ☐ Financieel ☐ Staf ☒ Communicatie ☐ ICT / Beveiliging
---

Externe betrokkenen: Grondeigenaren en grondgebruikers	Reden: Direct betrokkenen
---	-------------------------------------

<p>Samenvatting:</p> <p>De directe aanleiding van dit peilbesluit is de gebiedsinrichting van gebied De Branden. De Branden is het gebied waarin de twee bovenlopen van de Hunze, het Achterste Diep en het Voorste Diep samenkomen en verder stromen onder de naam Hunze. Het peilbesluit wordt gelijktijdig met het projectplan De Branden geagendeerd.</p> <p>Het inrichtingsplan De Branden valt binnen 4 peilgebieden. Bij de herinrichting blijft de begrenzing van de peilgebieden onveranderd.</p> <p>Twee peilgebieden behouden het huidige zomer- en winterpeil. Door de omvorming van landbouwpercelen naar natuur zijn in één peilgebied hogere peilen gewenst. Voor één peilgebied verandert het peil bij de stuw niet. Ten opzichte van de huidige situatie is het peil bovenstrooms in het peilgebied bij veel afvoer hoger. De nieuwe inrichting zorgt niet voor hogere waterstanden bovenstrooms van het plangebied.</p> <p>Negatieve hydrologische effecten worden waar nodig gecompenseerd door mitigerende maatregelen. Zie hiervoor het bestuursvoorstel projectplan De Branden.</p> <p>De peilgebieden van dit peilbesluit zijn niet aangemerkt als veenoxidatie-aandachtsgebieden.</p> <p>Het ontwerp-peilbesluit heeft van 22 november 2021 tot en met 3 januari 2022, ter inzage gelegen. In deze periode zijn drie zienswijzen ingediend die inhoudelijk gelijk zijn. De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het peilbesluit. Zie bijlage 2 van dit bestuursvoorstel.</p>
--

Duurzaamheidsparagraaf: Ja

Begrotingsaspecten: Nee

Bestuursvoorstel

AB

Het peilbesluit De Branden vaststellen.

Bijlagen: Ja

- Peilbesluit De Branden;
- Kaart 1 Huidige streefpeilen;
- Kaart 2 Voorgestelde streefpeilen;
- Reactienota peilbesluit De Branden.

Ter inzage DB: Ja**Onderwerp(en):**

- Toelichting peilbesluit De Branden.

Ter inzage AB (iBabs): Ja**Onderwerp(en):**

- Toelichting peilbesluit De Branden.

Besluit/opmerkingen bestuur:**Paraaf secretaris-directeur:**

Bestuursvoorstel

Inleiding

In een peilbesluit worden, na een inspraakprocedure, de na te streven oppervlaktewaterpeilen vastgelegd. Een peilbesluit biedt belanghebbenden duidelijkheid en rechtszekerheid. Het streven van het waterschap Hunze en Aa's is om voor het gehele beheersgebied peilbesluiten op te stellen.

Directe aanleiding voor het peilbesluit De Branden is het inrichtingsplan De Branden. In het kader van natuurontwikkeling in het Hunzedal is afgelopen 15 jaar de inrichting van verschillende nieuwe deelgebieden voorbereid en uitgevoerd. De Branden is het gebied waarin de twee bovenlopen van de Hunze, het Achterste Diep en het Voorste Diep samenkomen en verder stromen onder de naam Hunze. Het gebied De Branden ligt grofweg tussen het Drouwenerzand en het dorp Drouwenerveen. Dit bestuursvoorstel wordt gelijktijdig met het ontwerp projectplan De Branden in deze vergadering ingebracht.

Voorgeschiedenis/eerdere besluitvorming/beheerplan

Het voornemen om voor alle peilgebieden in het beheersgebied van Waterschap Hunze en Aa's een peilbesluit op te stellen is in het beheerplan opgenomen als actie 8.6.c in paragraaf "Kaders en uitvoering peilbeheer".

Dit peilbesluit is het directe gevolg van de gebiedsinrichting De Branden. De herinrichting van De Branden maakt op zijn beurt deel uit van de bredere natuurontwikkeling in het Hunzegebied. De basis hiervoor ligt in de Hunzevisie van 1995 en het provinciale water-, klimaat- en natuurbeleid (Beheerprogramma 2016-2021, Waterbeheer 21e eeuw, Kaderrichtlijn Water en Natuurnetwerk Nederland) dat mede hierop is gebaseerd.

Huidige situatie/analyse van het probleem

Het peilbesluit De Branden heeft een oppervlakte van circa 250 hectare en ligt aan de westzijde tegen het Drouwenerzand aan en aan de oostzijde wordt het inrichtingsgebied begrensd door de lintbebouwing van Drouwenerveen. Ten noorden wordt het gebied begrensd door de Hambroeksdijk en ten zuiden grotendeels door de Drouwenerstraat.

Het gebied maakt deel uit van het watersysteem De Hunze. De Branden is het gebied waarin de twee bovenlopen van de Hunze, het Achterste Diep en het Voorste Diep, samenkomen en verder stromen onder de naam Hunze. De Hunze stroomt naar het noorden en mondt via het Zuidlaardermeer uit als Drents Diep in het Winschoterdiep.

Het gebied De Branden wordt opnieuw ingericht. Hiervoor zijn de meeste landbouwgronden aangekocht. Deze gronden zullen worden omgevormd tot natuur met de gewenste natuurdoeltypen. Daarnaast vinden er diverse infrastructurele werken in het gebied plaats. Naast (recreatie)wegen worden vispassages, meanders, slenken en natte zones aangelegd. Een aantal percelen behoudt de landbouwkundige functie. Bij de herinrichting van het gebied is hier rekening mee gehouden.

Bestuursvoorstel

Een belangrijke randvoorwaarde bij de herinrichting is dat er geen negatieve hydrologische effecten in de omliggende percelen mogen optreden. Waar nodig worden mitigerende maatregelen getroffen. Zie hiervoor ook het ontwerp projectplan De Branden.

De peilgebieden van dit peilbesluit zijn niet aangemerkt als veenoxidatie-aandachtsgebieden.

Beschrijving en onderbouwing/oplossing /plan en eventuele alternatieven

Bij de herinrichting van het gebied worden de waterpeilen verhoogd. Een aantal percelen binnen het plangebied behoudt de huidige landbouwkundige functie en het omliggende gebied heeft grotendeels een landbouwkundige functie.

Met behulp van een oppervlaktewatermodel en een grondwatermodel zijn de effecten van de hogere waterpeilen berekend. En waar negatieve effecten optreden worden maatregelen getroffen (zie ontwerp projectplan De Branden).

In peilgebied GPG-H-15830 zijn door de omvorming naar natuur hogere peilen gewenst.

In peilgebied GPG-H-16660 verandert bij de stuw het waterpeil niet maar zal als gevolg van de inrichting bij veel afvoer het peil bovenstrooms in het peilgebied hoger liggen dan in de huidige situatie. Dit heeft positieve effecten voor de natuur en geen negatieve effecten voor de landbouwpercelen. De peilgebieden GPG-H-15820 en GPG-H-16610 behouden het huidige zomer- en winterpeil.

In Tabel 1 hieronder staan de huidige en voorgestelde streefpeilen.

Tabel 1: Huidige en toekomstige streefpeilen

Peilgebied GPG-H-15830			
Huidig winterpeil	3,45 m+NAP	Nieuw winterpeil	3,70 m+NAP
Huidig zomerpeil	3,80 m+NAP	Nieuw zomerpeil	4,15 m+NAP
Peilgebied GPG-H-16660			
Huidig winterpeil	2,80 m+NAP	Nieuw winterpeil	2,80 m+NAP
Huidig zomerpeil	3,20 m+NAP	Nieuw zomerpeil	3,20 m+NAP
Peilgebied GPG-H-15820			
Huidig winterpeil	4,50 m+NAP	Nieuw winterpeil	4,50 m+NAP
Huidig zomerpeil	4,80 m+NAP	Nieuw zomerpeil	4,80 m+NAP
Peilgebied GPG-H-16610			
Huidig winterpeil	3,45 m+NAP	Nieuw winterpeil	3,45 m+NAP
Huidig zomerpeil	3,75 m+NAP	Nieuw zomerpeil	3,75 m+NAP

De winter- en zomer-peilen zijn streefpeilen. Het waterschap heeft een inspanningsverplichting om deze peilen te handhaven. Tijdelijke afwijkingen door extreme weersomstandigheden of andere calamiteiten kunnen voorkomen.

Bestuursvoorstel

Duurzaamheidsaspecten

Geen spijtmaatregel

Het instellen van een meer natuurlijk peilbeheer zal bijdragen aan de gestelde KRW doelen. Dit zal positieve effecten hebben op de waterkwaliteit en ecologie.

Niet afwentelen tijd/ruimte/anderen

De inrichting van het gebied De Branden en meer natuurlijkere waterstanden zorgt voor het vasthouden en vertraagt afvoeren van water uit het gebied.

Natuurlijk gestuurd en functionerend

Door het aanleggen van meanders zullen de beken (deels) hun natuurlijke (micro)processen terugkrijgen.

Gezond ecosysteem

De inrichting van De Branden en de meer fluctuerende peilen zorgen voor een verbetering van de waterkwaliteit en dragen bij aan het halen van de gestelde KRW doelstellingen.

Verantwoord gebruik van (hulp)bronnen

Door de omvorming naar natuur wordt een lagere onderhoudsinspanning verwacht. Daarnaast zal de stroomsnelheid over het algemeen hoger liggen waardoor gebruikt wordt gemaakt van het zelfreinigende vermogen van de watergang.

Afstemming op gebruiksfuncties

Het peilbesluit levert een positieve bijdrage aan de functie natuur. Voor de inrichting van De Branden wordt een meer natuurlijk fluctuerend peil voorgesteld en de landbouwgebieden behouden voldoende drooglegging doormiddel van mitigerende maatregelen in het watersysteem. Zie hiervoor het bestuursvoorstel inrichting De Branden met bijbehorende bijlagen.

Meerwaarde voor andere dan taakbelangen

Dit peilbesluit hangt samen met de gebiedsinrichting De Branden. Hierin wordt samengewerkt met Het Drentse Landschap, gemeente Borger-Odoorn en provincie Drenthe. Binnen de gebiedsinrichting zullen ook wandel-, fiets-, en ruiterspaden worden aangelegd.

Duurzaamheidsaspecten

Geen spijtmaatregel

(gericht op lange termijn, lifecycle-benadering).

Niet afwentelen tijd/ruimte/anderen

(niet afwentelen op andere onderdelen watersysteem, van bovenstrooms op benedenstrooms, van kwantiteit op kwaliteit, van inrichting op beheer/onderhoud en v.v. etc.).

Natuurlijk gestuurd en functionerend

(herstel/gebruikmaken van natuurlijke processen, zelfvoorzienend en zelfreinigend).

Bestuursvoorstel

Gezond ecosysteem

(behartiging ecologische belangen waterbiotoop).

Verantwoord gebruik van (hulp)bronnen

(verlaging CO₂-uitstoot, beperking energiegebruik, duurzame energie-alternatieven, geen gebruik schaarse grondstoffen, inzet herbruikbare grondstoffen/materialen).

Afstemming op gebruiksfuncties

(faciliteren gebruiksfuncties, geen onevenredige belasting van watersysteem en/of kosten).

Meerwaarde voor andere dan taakbelangen

(maatschappelijke meerwaarde voor landschap, recreatie, toerisme, cultuurhistorie etc., multifunctionele oplossingen, koppeling met opgaven van andere organisaties, integrale gebiedsprocessen, werk met werk maken).

Extern betrokkenen/extern overleg

Binnen het inrichtingsproject De Branden is samengewerkt met Stichting Het Drentse Landschap, Gemeente Borger Odoorn, Prolander en Provincie Drenthe. Voor meer informatie wordt verwezen naar het bestuursvoorstel over de herinrichting van gebied De Branden. Het plan en de waterpeilen zijn besproken met de belanghebbenden.

Financiën

Aan het peilbesluit De Branden zijn geen kosten verbonden.

Wettelijke kader/juridische procedure/inspraak

Het waterschap is op grond van artikel 10.30 van de Provinciale omgevingsverordening Drenthe verplicht om een peilbesluit vast te stellen voor de oppervlaktewateren in de gebieden die:

1. deel uitmaken van provinciegrens overschrijdende peilvakken waarvoor een door de provincie Groningen, Overijssel of Friesland opgelegde verplichting geldt om een peilbesluit vast te stellen;
2. zijn aangewezen op een als zodanig aangeduide kaart bij het beheerplan van het waterschap.

Afgezien van de verplichting om in sommige gevallen een peilbesluit vast te stellen biedt een peilbesluit belanghebbenden ook duidelijkheid en rechtszekerheid. Het streven van het waterschap Hunze en Aa's is daarom om ook in de gebieden waar het formeel niet verplicht is een peilbesluit op te stellen.

Voor het ontwerp-peilbesluit is de volgende procedure doorlopen:

Bestuursvoorstel

- Informerende inloopbijeenkomst over het inrichtingsproject De Branden waarbij ook het peilbesluit De Branden is toegelicht. Deze inloopbijeenkomst heeft plaatsgevonden op 30 oktober 2021.
- Het dagelijks bestuur heeft op 16 november 2021 besloten om het ontwerp-peilbesluit ter inzage te leggen;
- Het ontwerp-peilbesluit is bekend gemaakt en heeft ter inzage gelegen met de mogelijkheid binnen zes weken een zienswijze in te dienen.

Nadat het dagelijks bestuur besloten heeft om het ontwerp-peilbesluit De Branden de procedure te laten doorlopen, volgt de formele inspraakprocedure volgens afdeling 3.4 van de Algemene Wet Bestuursrecht.

- Vaststelling van het peilbesluit met de reactienota zienswijzen door het dagelijks bestuur;
- Behandeling en vaststelling van het peilbesluit door het algemeen bestuur;
- Bekendmaking van het vastgestelde peilbesluit met de mogelijkheid voor belanghebbenden om beroep tegen dit besluit in te stellen bij de rechtbank. Na beroep op de rechtbank is nog hoger beroep mogelijk bij de Raad van State. Het peilbesluit blijft gedurende de rechtelijke procedure inwerking totdat de rechter het vernietigd verklaard.

Communicatie

Op 30 oktober is een informatiemiddag met excursie in het gebied gehouden. Op deze informatiebijeenkomst zijn het inrichtingsplan en het ontwerp-peilbesluit toegelicht. Circa 15 inwoners en belangstellenden hebben de bijeenkomst bezocht. De bijeenkomst is in goede sfeer verlopen. Er kwamen geen bijzonderheden naar voren. De officiële bekendmaking van het ontwerp-peilbesluit is gepubliceerd in het waterschapsblad.

De communicatie over dit peilbesluit is via de gebruikelijke wegen verlopen: het waterschapsblad en onze internetsite. De ter inzage periode heeft gelopen van 22 november 2021 tot en met 3 januari 2022. Belangstellenden zijn per email op de hoogte gebracht van de terinzagelegging. In deze periode zijn drie zienswijzen ingediend. De zienswijzen en de beantwoording zijn opgenomen in bijlage 2 van dit bestuursvoorstel.

Uitvoering/tijdspad

De voorgestelde peilen worden, zover deze afwijken van de huidige peilen, ingesteld zodra de inrichting van gebied De Branden is afgerond. Voor de planning van de herinrichting wordt verwezen naar het bestuursvoorstel van herinrichting De Branden.

Voorstel

Het peilbesluit De Branden vaststellen.

namens het dagelijks bestuur,

Bestuursvoorstel

Harm Küpers
secretaris-directeur

Geert-Jan ten Brink
dijkgraaf

Bestuursvoorstel

Bijlage 1 Ontwerp-peilbesluit De Branden

Het algemeen bestuur van het waterschap Hunze en Aa's

Overwegende dat:

1. Het gebied De Branden overwegend een natuurfunctie heeft
2. Het peil afgestemd wordt op de functie natuur waarbij rekening is gehouden met de functie landbouw
3. Het gebied De Branden totaal een oppervlakte van 250 hectare heeft.
4. Het gebied De Branden bestaat uit vier peilgebieden.
5. De ingangsdatum afhankelijk is van de daadwerkelijke inrichting van het gebied.

Gelezen:

-De toelichting bij het peilbesluit De Branden, die onderdeel uitmaakt van dit peilbesluit.

Gelet op:

-De artikelen 56 en 77 van de Waterschapswet (met betrekking tot de bevoegdheid tot regeling en bestuur van de taken die het waterschap zijn opgedragen).

-Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (met betrekking tot de te volgen inspraakprocedure).

-Artikel 3.23 van de Omgevingsverordening van de provincie Groningen 2009 (met betrekking tot het inwinnen van advies en toezending peilbesluiten aan Gedeputeerde Staten).

Overwegende dat:

Het ontwerp van het peilbesluit na voorafgaande bekendmaking volgens de daarvoor gelende voorschriften gedurende een termijn van 6 weken van 10 februari tot 24 maart 2022 op de daartoe door de Inspraakverordening Hunze en Aa's aangegeven wijze voor belanghebbenden ter inzage ligt.

Besluit:

Peilgebied GPG-H-15830			
Huidig winterpeil	3,45 m+NAP	Nieuw winterpeil	3,70 m+NAP
Huidig zomerpeil	3,80 m+NAP	Nieuw zomerpeil	4,15 m+NAP
Peilgebied GPG-H-16660			
Huidig winterpeil	2,80 m+NAP	Nieuw winterpeil	2,80 m+NAP
Huidig zomerpeil	3,20 m+NAP	Nieuw zomerpeil	3,20 m+NAP
Peilgebied GPG-H-15820			
Huidig winterpeil	4,50 m+NAP	Nieuw winterpeil	4,50 m+NAP
Huidig zomerpeil	4,80 m+NAP	Nieuw zomerpeil	4,80 m+NAP
Peilgebied GPG-H-16610			
Huidig winterpeil	3,45 m+NAP	Nieuw winterpeil	3,45 m+NAP
Huidig zomerpeil	3,75 m+NAP	Nieuw zomerpeil	3,75 m+NAP

Bestuursvoorstel

Veendam, 9 februari 2022

Het algemeen bestuur van het waterschap Hunze en Aa's

Harm Küpers
secretaris-directeur

Geert-Jan ten Brink
dijkgraaf

Bestuursvoorstel

Bijlage 2 Reactienota peilbesluit De Branden

Het ontwerp-peilbesluit De Branden heeft ter inzage gelegen van 22 november 2021 tot en met 3 januari 2022. Er zijn drie inhoudelijk gelijke zienswijzen binnengekomen. De zienswijzen zijn hieronder samengevat en beantwoord. Vanwege nauw raakvlak met het projectplan zijn de zienswijzen uitgebreider opgenomen in de aparte reactienota van het projectplan. Voor het peilbesluit hebben de zienswijzen niet tot aanpassing geleid.

Ingediend door: H
Referentie: 87106

Samenvatting zienswijze:

- 1) Indiener is bezorgd over het grondwaterpeil aan de oostkant van de Noorderstraat. Dit omdat in het plan watergangen aan de westkant worden gedempt en hij van mening is dat de afwatering in het geding komt. Er worden twee voorstellen gedaan:
  - a) *“Het waterpeil in de schouwsloten mag niet te hoog worden, ook moet deze een stroomrichting hebben richting het Achterste Diep, zoals nu de situatie is. Dit omdat anders de grond rond de woningen en landbouwgronden te nat en verzadigd raakt.”*
  - b) *“Het instant houden van de grenssloot langs de Noorderstraat (deze wordt nu in het plan gedempt), voor vroegtijdig afvoer van overtollig water ter bescherming van de landbouwgrond en de woonpercelen.”*
- 2) Er wordt gevraagd om meer duidelijkheid over de werkwijze bij schade en een eventuele financiële compensatie.
- 3) Daarnaast wordt verzocht om een 0-meting.

Beantwoording zienswijze:

- 1) Aan de Noorderstraat en Hoofdstraat te Drouwenerveen is op de tekening aangegeven dat de bermssloot langs de westzijde van deze wegen gedempt wordt. Dit is niet het geval. Deze bermssloten blijven gehandhaafd met een goede afstroming op het Achterste diep.

Het laagste maaiveld van deze lage hoek ligt ten minste 1,2 m hoger dan de beekwaterstand die gemiddeld een keer per jaar voorkomt bij de uitmonding van de afwateringssloot. En onder normale winteromstandigheden is dit hoogteverschil meer dan 1,5 m. De overige terreinen aan de oostzijde van de Noorderstraat blijven afwateren op het bemalen gebied.

- 2) Een belangrijke randvoorwaarde bij de herinrichting van het gebied is dat er geen negatieve hydrologische effecten in de omliggende percelen optreden. De effecten van de herinrichting en de veranderende waterpeilen zijn berekend met een grondwatermodel en beoordeeld met behulp van o.a. de hoogtekaart. Op de locaties waar mogelijk negatieve effecten kunnen optreden is het herinrichtingsplan aangepast. Het is helaas niet altijd mogelijk om met maatregelen schade te voorkomen. In hoofdstuk 9 van de toelichting op het peilbesluit is toegelicht dat er dan een financiële compensatie kan worden getroffen.

Bestuursvoorstel

Wij zijn ervan overtuigd dat met het huidige inrichtingsplan geen schade in de omliggende percelen optreedt. Wanneer u komende jaren van mening bent dat u schade heeft kunt u dat melden bij het waterschap en wordt dat zorgvuldig en via de gebruikelijke procedure behandeld en beoordeeld.

- 3) Uw percelen langs de Noorderstraat liggen ten opzichte van het waterpeil in het herinrichtingsgebied dusdanig hoog dat er geen negatieve effecten verwacht worden en een 0-meting heeft hier volgens ons geen meerwaarde.

De sloot langs de Hambroeksdijk wordt gehandhaafd en zelfs wat verdiept. Omdat grondwaterstanden sterk fluctueren als gevolg van neerslag heeft een enkele meting geen zin.

Ingediend door: I
Referentie: 86974

De zienswijze is inhoudelijk gelijk aan de zienswijze van indiener H. Er is gekeken naar de ligging van de percelen van indiener I. Als reactie wordt verwezen naar de antwoorden die gegeven zijn op de zienswijze door indiener H, met uitzondering van de laatste alinea van punt 3.

Ingediend door: J
Referentie: 86977

De zienswijze is inhoudelijk gelijk aan de zienswijze van indiener H en I. Er is gekeken naar de ligging van de percelen van indiener J. Als reactie wordt verwezen naar de antwoorden die gegeven zijn op de zienswijze door indiener H, met uitzondering van de laatste alinea van punt 3.